

OPETUKSEEN INTEGROITU LIIKE INNOSTAA JA TUKEE OPPIMISTA

JANAT

Muodostetaan kuvitteellinen jana luokkaan/käytävälle opiskeltavaan aiheeseen liittyen, esim.

- **aikajana** historian tapahtumiin liittyen. Opettaja sanoo erilaisia tapahtumia aikajanan ajalta, jolloin opiskelijat asettuvat janalle siihen kohtaan, milloin arvelevat asian tapahtuneen.
- **tunnejana** voidaan tehdä esim. tunnin alkuun. Opiskelijat arvioivat omaa vireystilaansa janalla, jonka seurauksena opettaja näkee kuinka virkeitä opiskelijat ovat. Voidaan keskustella, mikä vireystilaan on vaikuttanut ja opettaja voi tämän avulla tehdä omia ratkaisujaan tunnin etenemisen kannalta.
- **faktajanaa** voi käyttää missä vain asiasisällössä, jossa opiskeltavia asioita on laitettavissa järjestykseen janalle.
- **mielipidejanaa** voidaan käyttää keskustelun pohjana eri oppiaineissa esim. terveystietoon liittyen tehdään jana nuuskan myynnin laillistamisen puolesta/vastaan.

VIESTIT

Esimerkki kielenopetukseen liittyen: Opiskelijat muodostavat kaksi jonoa luokan keskelle. Jokainen käy vuorotellen lukemassa luokan perältä opettajalta lauseen, jonka hän kirjoittaa taululle. Lauseen saa käydä lukemassa uudestaan, jos sitä ei muista. Muut joukkuelaiset saavat kannustaa kirjoittajaa, mutta eivät auttaa häntä. Kun lause on kirjoitettu oikein taululle, opiskelija antaa taulutussin oman joukkueen seuraavalle jäsenelle, joka käy lukemassa opettajalta oman lauseensa ja kirjoittaa sen taululle. Viestiä voi soveltaa myös niin, että kun opiskelija saa opettajalta lauseen, hän sanoo sen joukkueoverilleen ääneen, jonka jälkeen lauseen kuullut opiskelija kirjoittaa sen taululle.

Viestiä voidaan toteuttaa myös laajempien kokonaisuuksien hahmottamiseen ja jäsentelyyn. Opiskeltavan asiasisällön "käsitekartta" on leikattu pieniin osiin, jotka opiskelijoilla ovat esim. kirjekurossa tai sovitussa paikassa (esim. luokan toisella laidalla tai käytävällä). Opiskelijat on jaettu n. 3-4 hengen viestijoukkueisiin. Yksi opiskelija lähtee vuorollaan joukkueen "tukikohdasta" ja hakee sovitusta paikasta jonkin käsitteen, tuo sen tukikohtaan, jossa joukkue voi yhdessä rakentaa käsitekarttaa. Opiskeltavaa asiaa voidaan alkaa opiskelemaan tämän jälkeen ja käsitekartta voidaan tarkistaa vasta lopputunnista, jolloin viestileikki johdattelee opiskeltavaan aiheeseen ja mielenkiinto pysyy yllä, koska joukkueen käsitekarttaa saa muokata oppitunnin aikana.

KOPITTELU

Pareittain kopitellaan jotain esinettä (esim. hernepussi, lapanen, pesusieni) pienellä välimatkalla ja yhdistetään opiskeltavaa asiasisältöä kopitteluun oppimisprosessin eri vaiheissa. Esim. orientoituessa uuteen aiheeseen, opiskelijat voivat luetella asioita, joita etukäteen tietävät tai joita tulee mieleen kyseisestä aiheesta. Kopittelua voidaan käyttää myös opiskeltavan asian harjoittelemisessa eli sovellettaessa opiskeltavaa asiaa, esim. äidinkielellä tiettyjä sijamuotoja harjoitellessa toinen parista sanoo jonkin

- sanan perusmuodossa heittäessään esineen parilleen ja toinen sanoo sanan tietyssä sijamuodossa heittäessään takaisin. Hetken päästä rooleja vaihdetaan. Kopittelu on hyvä keino myös opitun asian kertaamiseen, esim. matematiikassa kertolaskuja voidaan kopitella kysellen, jolloin toinen parista kysyy kertolaskun ja toinen vastaa tai lukujonona vuorotellen luetellen esim. 4, 8, 12, 16, 20 jne...

MONIVALINTA

Kirjoitetaan taululle esimerkkiliikkeet eri monivalintavastausvaihtoehdoille esim. a) kyykky b) pyörähdys c) x-hyppy. Opiskelijoiden pitämiseksi virkeänä voidaan kesken opetuksen esittää kysymys opiskeltavaan asiaan liittyen, johon opettaja esittää vastausvaihtoehdot ja jokainen vastaa kysymykseen sillä liikkeellä, jonka vastauksen hän arvioi olevan oikea. Tarkastettaessa esim. kotitehtäviä, joissa on monivalintavaihtoehtoja, voidaan käyttää liikkeitä vastatessa ja jokainen tekee oikeaa vastausta kuvaavan liikkeen samanaikaisesti.

MAA-MERI-LAIVA

Sopii erinomaisesti kaikkien sellaisten oppisisältöjen toiminnallistamiseen, joihin liittyy luokittelua. Esimerkiksi uskonnonopetuksessa voidaan harjoitella eri uskontoihin liittyviä asioita siten, että sovitaan mihin suuntaan opiskelijat liikkuvat, kun opettajan esittämä asia liittyy tiettyyn uskontoon (esim. luokkahuoneen ikkunaseinä = buddhalaisuus, ikkunaseinää vastakkainen seinä = kristinusko, keskellä luokkahuonetta = islam). Liike voidaan tilanpuutteen vuoksi tehdä pienimuotoisestikin esim. oman tuolin takana yhdellä askeleella eri suuntiin, tai vaikkapa erilaisilla liikkeillä (ks. monivalinta).

ROOLIT

Opettaja (tai opiskelijat) on kirjoittanut lapuille erilaisia opiskeltavaan aiheeseen liittyviä käsitteitä. Jokainen opiskelija nostaa lapun otsalleen sitä katsomatta, ja yrittää selvittää omaa käsitettään muilta kyselemällä kysymyksiä, joihin muut vastaavat "kyllä"/"ei". Myös "ehkä" tai "en osaa sanoa" vastaus on hyvä olla mukana. Liikkumisen, sekä vuorovaikutuksen lisäämiseksi yhdeltä ihmiseltä saa kysyä vain yhden kysymyksen. Esimerkkinä voisi olla kieltenopetusta ja maantiedettä integroiva harjoitus, jossa lapuilla on Euroopan valtioita englannin kielellä. Opiskelijat selvittävät omaa valtiotaan kysymällä mm. sen kokoon, sijaintiin, kieliin, pääelinkeinoihin, valuuttaan ym. liittyviä asioita englanniksi.

MUSIIKKI LIKUTTAA

Liikutaan vapaasti tilassa musiikin soidessa taustalla. Kun musiikki loppuu, otetaan pariksi lähinnä oleva opiskelutoveri ja asetutaan selät vastakkain ja silmät kiinni. Opettaja antaa jonkin keskusteluaiheen, tai oppisisältöön liittyvän käsitteen ja lyhyen mietintätaun (n. 10 s.) jälkeen käännetään paria kohti ja keskustellaan/selitään tämä käsite toiselle lyhyesti. Tämän jälkeen musiikki ja liike jatkuu ja musiikin loppuessa otetaan uusi pari jne. Tämä menetelmä sopii hyvin uuteen asiaan orientoitumiseen tai esim. kokeeseen kertaamiseen, jolloin opettaja heijastaa vielä keskeiset asiat yhteisesti nähtäville sen jälkeen kun opiskelijat ovat kertoneet osaamallaan tavalla kyseisen käsitteen parilleen.